

NORSK
PSYKOLOG
FORENING

UTFYLLENDE BESTEMMELSER

FOR DET OBLIGATORISKE PROGRAMMET I
SPESIALITETEN FOR
ORGANISASJONSPSYKOLOGI

Utfyllende bestemmelser for det obligatoriske programmet for spesialiteten i organisasjonspsykologi

Vedtatt av sentralstyret 10.04.2014. Trer i kraft 1. mai 2014 (gjelder for de som starter fordypningskurs i organisasjonspsykologi høsten 2014 og senere).

Definisjon

Organisasjonspsykologi er en vitenskapelig disiplin som omhandler organisasjoners liv og fungering med utgangspunkt i sosialpsykologisk teori. Senere har også utviklings-, personlighets- og kognitiv psykologi preget faget.

Organisasjonspsykologien er det eldste området av anvendt psykologi, men har også utviklet seg til en distinkt psykologisk disiplin med egne teorier og modeller.

Organisasjonspsykologiens formål er å bidra til utvikling av effektive og bærekraftige organisasjoner som skaper verdier for arbeidstakere, eiere og samfunn.

Organisasjonspsykologi tematiseres i to hovedfelt

1. **Organisasjonsfeltet** handler om samspillet mellom mennesker, ressurser, teknologi og systemer, og om hvordan organisasjonen når sine mål. Viktige tema er for eksempel kommunikasjon, beslutningstaking, ledelse, samspill, konflikt, organisasjonskultur og organisasjonsutvikling.
2. **Personalfeltet** som handler om relasjonen som utvikles mellom den ansatte og organisasjonen. Viktige tema er for eksempel seleksjon og rekruttering, ferdigheter og kompetanse, vurdering og belønning.

Spesialiteten i organisasjonspsykologi er i noen grad overlappende med arbeidspsykologien. Spesialister på begge områder arbeider for å forebygge eller redusere stress og mobbing, og i å utvikle sunne og helsefremmende arbeidsplasser. Felles arbeidsoppgaver er konflikthåndtering, arbeidsmiljøovervåking og utvikling, samt HMS-arbeid.

Anvendt organisasjonspsykologi har til hensikt å *fremme* verdiskapning og å påvirke faktorer som *hemmer* verdiskapning. Verdiskaping forstås, blant annet, som økt effektivitet, bedre kvalitet på produkt og tjenester, og økt innovasjon. Sentrale virkemidler for dette er utvikling av medarbeidere og et helsefremmende arbeidsmiljø. Organisasjonspsykologen har et overordnet strategisk perspektiv som gir grunnlag for bærekraftig utvikling.

Norsk Psykologforening har vedtatt **Prinsipperklæringen for Evidensbasert psykologisk praksis (EBPP)** som er en oversettelse av *American Psychological Association – Policy Statement on Evidence-Based Practice in Psychology*. All psykologvirksomhet og all utdanning forutsettes å basere seg på denne prinsipperklæringen.

Profesjonell utøvelse av yrket som organisasjonspsykolog krever en kombinasjon av spesialisert kunnskap, ferdigheter og holdninger, inkludert bevissthet om grense for

egen kompetanse. Disse utvikles i spesialistutdanningen gjennom kurs, praksis, veiledning og skriftlig arbeid.

Praksis

Det kreves minst 5 årsverk praksis som psykolog. Praksis kan være fra individuelt arbeid og arbeid med grupper/organisasjon. 4 av de 5 praksisårene til spesialiteten skal omfatte organisasjonspsykologiske oppgaver. Minimum 3 år skal ha karakter av anvendt organisasjonspsykologi overfor klientgrupper, organisasjoner eller sosiale systemer. Inntil 1 år av den totale praksistiden kan bestå av forsknings- og utredningsarbeid innen organisasjonspsykologi. Hovedregelen er at psykologen under utdanning skal ha praksis fra minst 2 arbeidssteder. Unntak for dette kan kun gis dersom psykologen kan dokumentere en variert praksis.

I løpet av praksistiden skal psykologen ha fått erfaring med varierte arbeidsoppgaver. Eksempler på slike arbeidsoppgaver er:

- Ledelse og lederutvikling
- Organisasjonsutvikling
- Teamutvikling
- Veiledning og utviklingsarbeid
- Personalutvikling
- Konflikt håndtering
- Arbeidsmiljøspørsmål
- Konsultasjon, ovenfor individer, gruppeprosesser og på organisasjonsnivå
- Bemanning, seleksjon og rekruttering
- Prosjektarbeid
- HMS-arbeid

Psykolog under spesialisering skal ha arbeidet med enkeltindivider, grupper og organisasjoner. Det forutsettes en bred praksis.

Veiledning

Minst 180 timer veiledning skal være knyttet til praksis i organisasjonspsykologi. Veileder skal være spesialist i organisasjonspsykologi, eller annen spesialist med bred erfaring innen fagområdet. Etter individuell søknad kan psykologen få forhåndsgodkjent veiledning av erfaren psykolog som ikke er spesialist i inntil 120 timer. Av de 180 timene veiledning skal psykologen ha minimum 40 timer individuell veiledning. Det anbefales at inntil 20 timer av de 180 timene veiledning knyttes til det skriftlige arbeidet.

Veiledningen skal ta utgangspunkt i psykologens egne erfaringer. Den skal belyse et bredt spekter av problemstillinger som er relevante for praksisen. Veiledningen skal også berøre organisasjonsmessige forhold, som samarbeid med andre faggrupper, ledelse og ansvarsforhold, og fagetiske problemstillinger.

Psykologens utvikling blir vurdert av veileder(e) underveis i utdanningen og til slutten. Kriteriene for vurderingen ligger i beskrivelsen av forventet læringsutbytte i målbeskrivelsen. Se egen beskrivelse av konsulentsyklus for krav til innleveringsarbeid under veiledning.

Obligatorisk kurs

Kurssekvensen på minimum 160 timer, fortrinnsvis i en fast gjennomgående gruppe, skal ta utgangspunkt i de læringsutbyttebeskrivelsene som er gitt i måldokumentet for spesialiteten. Målsettingen med kurssekvensen er å gi psykologen under videreutdanning det nødvendige kunnskapsgrunnlaget for å imøtekomme praksiskravene.

Kurs holdt av andre enn Norsk Psykologforening kan søkes ekvivalent. De vil da bli vurdert etter individuell søknad med utfyllende dokumentasjon om faglig innhold, kursholders kompetanse, og antall deltakere og deres bakgrunn.